

۴ فراسو

گفت‌وگوی «جوان» با کارشناس انرژی جلوگیری از بازی دوسر باخت کسری بودجه دولت و واردات بنزین با استفاده از CNG

کارشناس انرژی معتقد است ناترازی بنزین به دلیل منابع انرژی به کار گرفته شده برای واردات بنزین موجب استفاده غیرهفتمند منابع انرژی کشور در خرید بنزین به حدود ۴۰ هزار تومان در هر لیتر واعطای آن باقیمت معادل ۳ هزار تومان شده است که بازی دوسر باخت برای کشور است؛ مهم‌ترین راهکار در زمینه حل معضل ناترازی، استفاده از CNG است و در همین رابطه باید تمام خودروهای فعال در صنعت حمل‌ونقل کشور دوگانه سوز شوند و مصرف مربوط به زمانی که در صنعت حمل‌ونقل فعالیت دارند به صورت کامل روی سوخت CNG باشد.

نادیا محرابی کارشناس انرژی در رابطه با بازی دوسر باخت ناترازی بنزین و تشدید واردات بنزین برای کشور به «جوان» می‌گوید: مسئله ناترازی بنزین به مسئله اول انرژی کشور تبدیل شده و موجب ناترازی جدی در تبصره هدفمندی یارانه‌های انرژی در بودجه شده است و به غیر از آن از نظر کسری بودجه دولت، ناترازی بنزین به دلیل منابع انرژی به کار گرفته شده برای واردات بنزین موجب استفاده غیرهفتمند منابع انرژی کشور در خرید بنزین به حدود ۴۰ هزار تومان در هر لیتر واعطای آن باقیمت معادل ۳ هزار تومان شده است که بازی دوسر باخت برای کشور است؛ مهم‌ترین راهکار در زمینه حل معضل ناترازی، استفاده از CNG است و در همین رابطه باید تمام خودروهای فعال در صنعت حمل‌ونقل کشور دوگانه‌سوز شوند و مصرف مربوط به زمانی که در صنعت حمل‌ونقل فعالیت دارند به صورت کامل روی سوخت CNG باشد.

محرابی با اشاره به اهمیت و مزیت استفاده از سوخت CNG به جای بنزین می‌افزاید: CNG یک گزینه سوخت مقرون به صرفه در مقایسه با بنزین است. در بسیاری از کشورها، قیمت CNG به‌طور قابل توجهی کمتر از بنزین است و آن را به گزینه‌ای مقرون به صرفه برای مصرف‌کنندگان تبدیل می‌کند. با ترویج استفاده از CNG در بخش حمل‌ونقل در ایران، دولت می‌تواند به کاهش بار مالی بر دوش مصرف‌کنندگان که به دلیل گرانی و کمبود بنزین با مشکل مالی مواجه هستند، کمک کند. علاوه بر این، CNG یک منبع سوخت تولید داخل در ایران است، به این معنی که این کشور مجبور نیست برای تأمین سوخت مورد نیاز خود به واردات متکی باشد. وی ادامه می‌دهد: این امر به ویژه در زمینه سوخت عدم تعادل بنزین اهمیت دارد، زیرا کاهش وابستگی به بنزین وارداتی می‌تواند به بهبود امنیت انرژی کشور و کاهش فشار بر ذخایر انرژی کمک کند. ترویج استفاده از CNG در بخش حمل‌ونقل همچنین می‌تواند به تحریک رشد اقتصادی و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید در صنعت گاز طبیعی داخلی کمک کند. با سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های تولید و توزیع CNG، دولت می‌تواند به حمایت از رشد این بخش و ایجاد آینده انرژی پایدارتری برای کشور کمک کند.

وی در پایان می‌گوید: لزوم توجه به CNG به عنوان منبع سوخت جایگزین در حل مشکل عدم تعادل بنزین در ایران حیاتی است. با ترویج استفاده از CNG در بخش حمل و نقل، دولت می‌تواند به کاهش آلودگی هوا، بهبود کیفیت هوا، کاهش اتکا به بنزین وارداتی و تحریک رشد اقتصادی کمک کند. ایران با سیاست‌ها و سرمایه‌گذاری‌های صحیح می‌تواند پیشرفت چشمگیری در جهت رفع مشکل عدم تعادل بنزین و ایجاد آینده انرژی پایدارتری برای کشور داشته باشد.

تغییر رهیافت صنعت حمل‌ونقل ایران لازمه حل معضل ناترازی بنزین

دوگانه‌سوز شدن خودروها و اولویت‌دهی به سوخت CNG به عنوان منبع سوخت جایگزین برای همه خودروهای سواری فعال در صنعت حمل‌ونقل ایران، گامی متحول‌کننده به سوی کنترل ناترازی بنزین و کاهش هدررفت منابع انرژی کشور جهت واردات بنزین با قیمت حدود ۴۰ هزار تومان و فروش آن به قیمت ۳ هزار تومان است. با پذیرش این تغییر پارادایم، کشور می‌تواند خسارات اقتصادی ناشی از مصرف بیش از حد بنزین را کاهش دهد. اتخاذ سوخت دوگانه تنها یک راه حل عملی برای عدم تعادل سوخت نیست، بلکه یک ضرورت استراتژیک برای شکل‌دادن به حمل و نقل پایدار در ایران است.

صنعت خودروسازی ایران با چالش‌هایی نظیر مصرف بالای بنزین و اتکای فزاینده به سوخت وارداتی در زمان حساس فعلی قرار دارد. الگوی مصرف ناکارآمد خودروهای داخلی نه تنها ذخایر انرژی کشور را تحت فشار قرار می‌دهد، بلکه به‌طور قابل توجهی به افزایش مصرف بنزین داخلی کمک می‌کند که منجر به هزینه‌های اقتصادی قابل توجهی می‌شود. در تلاش برای پرداختن به این مسائل، مبرم، اتخاذ سوخت دوگانه برای تمام وسایل نقلیه و خودروهای سواری فعال در بخش حمل‌ونقل، یک راه‌حل مهم و کلیدی است. ایران با انتقال به سمت خودروهای دوگانه‌سوز و اولویت‌دادن به CNG به عنوان منبع اصلی سوخت جایگزین بنزین، می‌تواند راه را برای رشد اقتصادی پایدار و حفاظت از محیط‌زیست هموار کند.

تأکید صنعت خودروسازی ایران بر تولید خودروهایی با نرخ مصرف بالای بنزین منجر به افزایش تقاضای بنزین داخلی و در نتیجه وابستگی شدید به سوخت وارداتی شده است. پیامدهای اقتصادی این عدم تعادل قابل توجه است، به طوری که تخمین زده می‌شود سالانه بیش از ۱۴ میلیارد دلار ضرر به دلیل مصرف ناکارآمد بنزین داشته باشد. کمبود بنزین همراه با عدم استفاده بهینه از منابع انرژی برای واردات آن، چالشی دو طرفه ایجاد و ثبات اقتصادی و امنیت انرژی کشور را تضعیف می‌کند.

استقبال از سوخت دوگانه برای همه وسایل نقلیه فعال در صنعت حمل و نقل، راه‌حلی چندوجهی برای چالش‌های انرژی ایران ارائه می‌دهد که در اواخر دهه ۸۰ و در دولت دهم نیز با موفقیت تجربه شد و مشکل ناترازی و واردات بنزین را نیز حل کرد.

مزایای بسیار برای این گذار وجود دارد. اولین مزیت این گذار به سمت خودروهای دوگانه‌سوز که با CNG در کنار بنزین کار می‌کنند، جایگزینی مقرون به صرفه و پایدار برای مصرف بیش از حد بنزین ارانه می‌دهد. با تنوع بخشیدن به سبد سوخت و کاهش وابستگی به بنزین وارداتی، ایران می‌تواند فشار مالی بر ذخایر انرژی را کاهش داده و تاب‌آوری اقتصادی کلی را افزایش دهد. همچنین پذیرش سوخت دوگانه و اولویت‌دادن به CNG به عنوان منبع سوخت جایگزین، امنیت انرژی ایران را با کاهش اتکا به بنزین وارداتی افزایش می‌دهد. این تغییر به سمت یک منبع داخلی فراوان و به راحتی در دسترس مانند CNG، قرار گرفتن کشور در معرض نوسانات قیمت جهانی نفت و ریسک‌های از خارجی را به حداقل می‌رساند و از یک چشم‌انداز انرژی پایدارتر و مطمئن‌تر اطمینان می‌دهد.

دوگانه‌سوز شدن خودروها و اولویت‌دهی به سوخت CNG به‌عنوان منبع سوخت جایگزین برای همه خودروهای سواری فعال در صنعت حمل‌ونقل ایران، گامی متحول‌کننده به سوی کنترل ناترازی بنزین و کاهش هدررفت منابع انرژی کشور جهت واردات بنزین با قیمت حدود ۴۰ هزار تومان و فروش آن به قیمت ۳ هزار تومان است. با پذیرش این تغییر پارادایم، کشور می‌تواند خسارات اقتصادی ناشی از مصرف بیش از حد بنزین را کاهش دهد. اتخاذ سوخت دوگانه تنها یک راه‌حل عملی برای عدم تعادل سوخت نیست، بلکه یک ضرورت استراتژیک برای شکل‌دادن به حمل‌ونقل پایدار در ایران است.

بنزین را با طناب گاز از چاه خودروسازان بیرون بکشید

بنزین خواری ۹ میلیارد دلاری پر مصرف‌های تولید داخل

سوخت CNG مهم‌ترین و

کاربردی‌ترین جایگزین بنزین

در کاهش ناترازی و واردات بنزین

و همچنین مسیر معکوس کردن

ناترازی و واردات بنزین به سمت

مازاد بنزین و صادرات آن است

نظر کارشناسان این حوزه مانع از ناترازی بنزین و خروج ارز از کشور شود.

■ لزوم توجه به سوخت جایگزین CNG در حل معضل ناترازی بنزین

فرشاد جامع کارشناس انرژی در مورد اهمیت بسیار بالای توسعه سبید سوختی کشور به «جوان» می‌گوید: CNG یک گاز طبیعی فشرده، سوخت جایگزین تمیزتری در مقایسه با بنزین است. این ماده به میزان قابل توجهی میزان انتشار کمتری مانند دی‌اکسید کربن، اکسید نیتروژن و ذرات معلق تولید می‌کند که آن را به انتخابی سازگارتر با محیط‌زیست تبدیل می‌کند. علاوه بر این، CNG یک گزینه مقرون به صرفه است، زیرا به‌طور کلی ارزان‌تر از بنزین است و باعث صرفه‌جویی برای مصرف‌کنندگان و دولت می‌شود.

این ماده می‌تواند به چالش‌های کنونی صنعت خودروسازی ایران در رابطه با مصرف بنزین، توجه به پتانسیل CNG به عنوان سوخت جایگزین ضروری است. با افزایش مصرف CNG در سبد سوخت کشور نه تنها می‌توان به موازات عدم تعادل بنزین پرداخت، بلکه تأثیرات مثبتی بر محیط‌زیست و اقتصاد داشته باشد.

این کارشناس انرژی در رابطه با مزیت مهم به کارگیری CNG به جای بنزین می‌گوید: یکی از مزایای کلیدی تمرکز بر CNG به عنوان سوخت جایگزین، کاهش وابستگی به واردات بنزین است. همانطور که قبلاً ذکر شد، صنعت انرژی ایران به دلیل مصرف بالای بنزین با زیان‌های قابل توجهی مواجه است. با تغییر به سمت CNG، عنوان منبع سوخت اولیه، می‌توانیم اتکای خود به بنزین وارداتی را کاهش دهیم و به‌طور بالقوه حتی به یک صادرکننده خالص بنزین تبدیل شویم. همچنین ترویج استفاده از CNG می‌تواند تأثیر مثبتی بر محیط‌زیست داشته باشد. CNG به عنوان یک سوخت پاک‌تر، انتشار کمتری تولید می‌کند و می‌تواند به کاهش آلودگی هوا و بهبود کیفیت هوا کمک کند. این امر به ویژه در مناطق شهری که سطوح بالای آلودگی می‌تواند اثرات منفی بر سلامتی بر جمعیت داشته باشد بسیار مهم است.

وی می‌افزاید: علاوه بر مزایای زیست‌محیطی، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های CNG و ترویج استفاده از خودروهای CNG می‌تواند مزایای اقتصادی نیز داشته باشد. با تنوع بخشیدن به سبد سوخت کشور و کاهش اتکا به بنزین، ایران می‌تواند امنیت انرژی را افزایش داده و وابستگی به بنزین، در برابر نوسانات بازارهای جهانی نفت را کاهش دهد. همچنین می‌تواند منجر به صرفه‌جویی در هزینه برای مصرف‌کنندگان و مشاغل شود، زیرا CNG به‌طور کلی ارزان‌تر از بنزین است.

علی رضایی عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در رابطه با ناترازی بنزین در کشور می‌گوید: چند عامل باعث می‌شود که ما از صادرکننده بنزین به واردکننده تبدیل شویم. یکی از عوامل اصلی این مسئله، مصرف بالای سوخت خودروهای داخلی است؛ خودروهای داخلی کیفیت پایینتری دارند که باعث شده چند برابر استانداردهای جهانی بنزین مصرف کنند. عدم استفاده مردم از ناوگان حمل و نقل عمومی هم به ناترازی دامن زده که باید به سمت فرهنگسازی پیش برویم.

وی می‌افزاید: اگر خودروی داخلی کیفیت داشته باشد در ۱۰۰ کیلومتر حدود شش لیتر مصرف بنزین خواهد داشت، ولی وقتی خودرو بی‌کیفیت باشد، مصرفش در ۱۰۰ کیلومتر به ۱۰ یا ۱۱ لیتر خواهد رسید. بنابراین در این شرایط به جای صادرات بنزین، باید اقدام به واردات بنزین کنیم.

بنزین، کاهش وابستگی به واردات و معکوس کردن روند فعلی واردات کمک کند. این خودکفایی به ایران قدرت می‌دهد تا کنترل بیشتری بر امنیت انرژی خود داشته باشد و قرار گرفتن در معرض نوسانات قیمت جهانی نفت و نوسانات نرخ ارز را به حداقل برساند. ایران با زیرساخت گسترده و به‌طور مداوم در حال توسعه گاز طبیعی که به شدت از سوی سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی حمایت می‌شود، از مزیت قابل توجهی در استفاده از این منبع فراوان داخلی برخوردار است. گسترش شبکه CNG در سراسر کشور و تقویت پذیرش گسترده آن، منبع سوخت جایگزین پایدار و در دسترس را باز می‌کند. همچنین سوخت پاک‌تر CNG نسبت به بنزین سبب مبارزه با انتشار گازهای گلخانه‌ای خواهد شد. CNG به‌طور قابل توجهی تمیزتر از بنزین می‌سوزد و در نتیجه انتشار گازهای گلخانه‌ای به میزان قابل توجهی کاهش می‌یابد. این انتقال با اهداف پایداری زیست‌محیطی ایران، ترویج هوای پاک‌تر، کاهش اثرات نامطلوب تغییرات اقلیمی و کمک به یک سیاره سالم‌تر همسواست.

تغییر به سمت CNG اتکا به واردات بنزین را کاهش می‌دهد و فشار بر ذخایر انرژی را به حداقل می‌رساند. این به افزایش ثبات مالی و انعطاف‌پذیری بیشتر در تخصیص منابع به سایر حوزه‌های حیاتی توسعه ترجمه می‌شود. همچنین استفاده از CNG به عنوان منبع سوخت اولیه حمل و نقل، مصرف سوخت بالا وابسته است، تغییر به سمت تنوع سبد سوختی و کاهش سهم بنزین در سبد سوختی کشور به عنوان یک راه‌حل مهم راهبردی و سریع است. سناریوی کنونی نیاز حیاتی به تنوع سبد سوخت کشور را برجسته می‌کند و از وابستگی به بنزین به سمت جایگزینی پاک‌تر، پایدار و فراوان‌تر مانند CNG تغییر می‌کند.

صنعت خودروی ایران که با تولید خودروهایی با مصرف بنزین قابل توجه مشخص می‌شود، باعث افزایش چشمگیر تقاضای سوخت شده است. این افزایش مصرف از تولید داخلی پیشنی گرفته و به دلیل اثرات ترکیبی مصرف زیاد واردات منجر به وابستگی به واردات بنزین به بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۳ شده است. همچنین تشدید این عدم تعادل، ماهیت انحصاری صنعت خودروی ایران و نگرانی از کیفیت خودروهای تولید داخل است. آپشن‌های محدود و کیفیت پایین‌تر خودروهای داخلی، مصرف‌کنندگان را از انتخاب جایگزین‌های کم‌مصرف‌تر منصرف می‌کند و این امر اتکا به خودروهای پر مصرف بنزینی را تداوم می‌بخشد.

مصرف بالای خودروهای داخلی نه تنها سبب واردات انرژی بنزین شده است، بلکه سهم مصرف اضافی و ناکارآمد خودروهای داخلی در افزایش مصرف بنزین تولیدی کشور نیز حدود ۵۰ میلیون لیتر در روز است که معادل ۹ میلیارد دلار ضربه به اقتصاد کشور وارد خواهد کرد و با توجه به واردات ۵ میلیارد دلاری بنزین در سال جاری، میزان خسارت مصرف بالای خودروهای داخلی تنها از محل مصرف غیربهینه بنزین، بیش از ۱۴ میلیارد دلار است.

نکته بسیار مهم در این زمینه برای حل مشکل به صورت کوتاه‌مدت، تمرکز ویژه بر افزایش مصرف CNG در سبد سوختی کشور و جایگزین کردن CNG به جای بنزین است تا علاوه بر اینکه بتوانیم سبد سوختی کشورمان را متنوع کنیم، بتوانیم ناترازی بنزین را حل و از طرف دیگر منابع گازی کشور با تکیه بر سرمایه‌گذاری کلان بخش خصوصی در حال توسعه است. به این ترتیب، برای تولید هر لیتر بنزین که مسیر بسیار پیچیده‌ای برای تولید هر لیتر آن طی خواهد شد، با تکیه بر افزایش ظرفیت تولید گاز کشور و جلوگیری از هدررفت گاز به راحتی امکان استفاده بیش از ۶۰ میلیون مترمکعبی از سوخت CNG به جای بنزین وجود دارد. به این ترتیب ما نه تنها دیگر واردات بنزین نخواهیم داشت، بلکه دارای مازاد بنزین نیز خواهیم شد و به صادرات بنزین اقدام خواهیم کرد.

به مواجعه با این چالش‌های مبرم، یک تغییر استراتژیک به سمت پذیرش CNG خود را به عنوان یک راه‌حل قابل دوام و بسیار قانع‌کننده نشان می‌دهد. با دوری از بنزین و تقویت مصرف CNG، ایران می‌تواند مزایای بسیاری را باز کند؛ اولین اثر این رویکرد این است که افزایش استفاده از منابع CNG در دسترس داخلی می‌تواند به کاهش کمبود

بنزین، کاهش وابستگی به واردات و معکوس کردن روند فعلی واردات کمک کند. این خودکفایی به ایران قدرت می‌دهد تا کنترل بیشتری بر امنیت انرژی خود داشته باشد و قرار گرفتن در معرض نوسانات قیمت جهانی نفت و نوسانات نرخ ارز را به حداقل برساند. ایران با زیرساخت گسترده و به‌طور مداوم در حال توسعه گاز طبیعی که به شدت از سوی سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی حمایت می‌شود، از مزیت قابل توجهی در استفاده از این منبع فراوان داخلی برخوردار است. گسترش شبکه CNG در سراسر کشور و تقویت پذیرش گسترده آن، منبع سوخت جایگزین پایدار و در دسترس را باز می‌کند. همچنین سوخت پاک‌تر CNG نسبت به بنزین سبب مبارزه با انتشار گازهای گلخانه‌ای خواهد شد. CNG به‌طور قابل توجهی تمیزتر از بنزین می‌سوزد و در نتیجه انتشار گازهای گلخانه‌ای به میزان قابل توجهی کاهش می‌یابد. این انتقال با اهداف پایداری زیست‌محیطی ایران، ترویج هوای پاک‌تر، کاهش اثرات نامطلوب تغییرات اقلیمی و کمک به یک سیاره سالم‌تر همسواست.

تغییر به سمت CNG اتکا به واردات بنزین را کاهش می‌دهد و فشار بر ذخایر انرژی را به حداقل می‌رساند. این به افزایش ثبات مالی و انعطاف‌پذیری بیشتر در تخصیص منابع به سایر حوزه‌های حیاتی توسعه ترجمه می‌شود. همچنین استفاده از CNG به عنوان منبع سوخت اولیه حمل و نقل،

علی رضایی

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس

اگر خودروی داخلی کیفیت داشته باشد در ۱۰۰ کیلومتر حدود شش لیتر مصرف بنزین خواهد داشت، ولی وقتی خودرو بی‌کیفیت باشد، مصرفش در ۱۰۰ کیلومتر به ۱۰ یا ۱۱ لیتر خواهد رسید. بنابراین در این شرایط به جای صادرات بنزین، باید اقدام به واردات بنزین کنیم

فرشاد جامع

کارشناس انرژی

با توجه به چالش‌های کنونی صنعت خودروسازی ایران در رابطه با مصرف بنزین، توجه به پتانسیل CNG به عنوان سوخت جایگزین بنزین ضروری است. با افزایش مصرف CNG در سبد سوخت کشور نه تنها می‌توان به موضوع عدم تعادل بنزین پرداخت، بلکه می‌تواند تأثیرات مثبتی بر محیط‌زیست و اقتصاد داشته باشد